

prevladujejo seveda šole P. Angelikova, P. Hugolinova in posebno Foersterjeva, kateri se ima večina skladateljev, zastopanih v zbirki, zahvaliti, da so se mogli v tej številni družbi brez sramu prikazati.

Seveda niso vse skladbe enake vrednosti, ne vredna ali manjvredna zbirke pa tudi ni nobena. Marsikatera ne prinaša nič novega, veliko pa jih je, ki pri nas orjejo ledino, ki naši cerkveni glasbi odkazujejo nova pota, iščejo novih smeri. Gotovo še ni izšla pri nas zbirka, ki bi bila prinesla toliko dobrega novega kot pričujoča. Nov, živahen duh veje po cerkvenoglasbenih livadah, novo, neznano pestrobojno cvetje jih v čimdalje večjem obsegu pokriva. Upajmo, da se temu duhu, tem novim peštrim barvam kmalu privadi srce našega naroda.

Novejši skladatelji globoko zajemajo, na globoko posegajo, ljudje pa večinoma ljubijo plitvine... Prav zato se ni čuditi, če se pri nekaterih javlja odpor zoper zbirko, če ljudje, ki jim je plitva, zanikarna, solzava sentimentalnost globoko čuvstvovanje, dočim se jim resnično iz srčnih globočin privrela pesem zdi le muzikalično-matematična naloga — če se taki ljudje branijo vsakega truda, da bi najboljša dela v zbirki umeli, in če to svojo lenobo odevajo v ovčjo kožo globljega čuvstva. Že marsikomu pri nas se je očitala matematika v glasbi, pa se je nazadnje izkazalo, da je očitek izviral ne toliko iz globokočutečega srca, ampak iz nerazsodne pameti.

Zbirka dela čast slovenski cerkveni glasbi.

Dr. F. Kimovec.

TO IN ONO.

Naše slike.

Prva priloga tretje številke Dom in Sveta prinaša sliko, ki sklepa vrsto zadnjih objavljenih. Pippo Spano (Philippus Hispanus), ta krasni portret Andrea del Castagno (o. 1390.—1457.), nam je priča, do kolikih uspehov se je v kratkem času povzpelo teženje po statuarnosti, ki smo ga, govoreč o Massacciu, označili kot eno najbistvenejših točk renesančnega programa. S koliko sigurnostjo, trdnostjo stoji Pippo Spano v svoji niši! V tej stoji ni nič več nenaravnega, prisiljenega; umetnik je herojski motiv popolnoma obvladal. Železno telo sloni kakor na dveh močnih stebrih nepremakljivo trdno.

Andrea del Castagno je z isto strastjo, enostranostjo, obdeloval statuarnične probleme kakor Uccello perspektivične, vendar pa so njegovi uspehi bili večji, nego njegova nadarjenost. Pripravila jih je že prej plastika; ona je v svojem delokrogu statuarnični problem že rešila in Castagno je preostajalo samo, da je to rešitev prenesel s potrebnimi modifikacijami v slikarstvo. Zato se bomo morali prihodnjic ozreti na plastiko v začetku quattrocenta ter nje velikega mojstra Donatella.

O drugi in tretji prilogi govori članek profesorja dr. A. Stegenška, četrta pa objavlja dve umetniški fotografiji A. Gregorca, ki bosta gotovo zanimali turiste, ljubitelje narave in fotografe-amaterje. Predočujeta nam dva zimska prizora z Velike Planine nad Sv. Primožem. Prva slika: Debela snežna plast pokriva planino in kočje, temne megle se valé iz Bistriške doline ter preté s snežnim viharjem; po snežišču plešejo vetrovi svoj vrtoglavi ples, solnce mrko obsipa pokrajino s svojimi medlimi žarki. — Druga slika: Zvečerilo se je, vse miruje; megle so se razpršile, vetrovi utihnili, mesec tiho plove za oblaki. — Če naj se taki fotografični posnetki dobro obnesejo, je treba utrjenosti, da vztrajaš, dokler ne dosepeš do cilja; izvežbanega očesa, da ne prezreš motiva; spretnosti, da ugodnega hipa ne zamudiš; zanesljivih fotografskih pripomočkov.

J. C.

Strelov »Popotnik«.

V Aljaževi »Slovenski pesmarici« najdemo v II. zvezku str. 143. pesem »Popotnik«, katero je zložil Janez Strel. Melodija je označena za narodno. Temu pa ni tako, kakor tudi besedilo ni nič drugega nego vsebinski posnetek po francoski pesmi »Ma Normandie«, ki ji je napev zložil Fr. Bérart. Melodija v francoščini je postavljena v F-duru, v slovenščini je harmonizirana v As-duru. To je v melodiji edina razlika med francosko in slovensko pesmijo, ki dobesedno slove v francoščini:

Quand tout renaît à l'espérance,
Et que l'hiver fuit loin de nous,
Sous le beau ciel de notre France,
Quand le soleil revient plus doux,
Quand la nature est reverdie,
Quand l'hirondelle est de retour,
L'aime à revoir ma Normandie,
C'est le pays, qui m'a donné le jour.

J'ai vu les champs de l'Helvétie,
Et ses chalets et ses glaciers;
J'ai vu le ciel de l'Italie,
Et Venise et ses gondoliers;
En saluant chaque patrie,
Je me disais: Aucun séjour
N'est plus beau que ma Normandie,
C'est le pays, qui m'a donné le jour.

Il est un âge dans la vie
Où chaque rêve doit finir,
Un âge où l'âme recueillie
A besoin de se souvenir;
Lorsque ma muse refroidie
Aura fini ses chants d'amour,
J'irai revoir ma Normandie,
C'est le pays, qui m'a donné le jour.

Strel je porabil za svoje besedilo dvoje prvih kitic, kakor bo jasno vsakomur, kdor vzame v roko Strelovo besedilo (Aljaž II. 52.). Pesem ni torej niti narodna po